

KONCEPCIA PRÁCE S MLÁDEŽOU V OBCI ŽAŠKOV

NA ROKY 2019 – 2026

AKČNÝ PLÁN NA ROKY 2019 - 2020

Tvorbu dokumentu realizovala Asociácia krajských rád mládeže a obec Žaškov s finančnou podporou z programov Erasmus + cez projekt VYD – Village youth in dialogue.
Proces tvorby viedla Rada mládeže Žilinského kraja

OBSAH

ÚVOD	2
POUŽITÉ POJMY	2
ŽAŠKOV A JEHO OBYVATELIA	3
1 VÍZIA OBCE ŽAŠKOV PRE MLÁDEŽ DO ROKU 2026	4
2 ANALYTICKÁ ČASŤ	4
2.1 DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE	4
2.2 INŠTITÚCIE PÔSOBIACE V OBCI	5
2.2.1 Obecné zastupiteľstvo	5
2.2.2 Školstvo	5
2.2.3 Organizácie	6
2.3 DOKUMENTY O MLÁDEŽI	7
2.4 ANALÝZA SILNÝCH A SLABÝCH STRÁNOK, PRÍLEŽITOSTÍ A OHROZENÍ (SWOT)	8
2.5 STROM PROBLÉMOV A STROM CIEĽOV	9
3 OBLASTI KONCEPCIE PRÁCE S MLÁDEŽOU	9
3.1 CHÝBA PRIESTOR NA STRETÁVANIE SA MLADÝCH	9
3.1.1 Opis problému	9
3.1.2 Strom problémov	10
3.1.3 Strom cieľov	10
3.1.4 Definovanie cieľov	11
3.2 NEZÁUJEM MLADÝCH O SVOJE OKOLIE A VECI VEREJNÉ	11
3.2.1 Opis problému	11
3.2.2 Strom problémov	12
3.2.3 Strom cieľov	12
3.2.4 Definovanie cieľov	12
4 AKČNÝ PLÁN V OBLASTI PRÁCE S MLÁDEŽOU NA ROKY 2019 – 2026	13
5 MONITORING A HODNOTENIE	15
6 ORGANIZÁCIA REALIZUJÚCA PROJEKT	16

ÚVOD

Koncepcia práce s mládežou je základným dokumentom, ktorý napomáha vytvoreniu a rozvíjaniu mládežníckej politiky na miestnej úrovni. To, aká bude mládež v obci Žaškov a aká bude práca s mládežou, závisí od ľudí, ktorí žijú v obci a od podmienok, ktoré im budú poskytnuté.

V priebehu roku 2018 bol dokument: Koncepcia práce s mládežou v obci Žaškov na roky 2019 – 2026 zostavovaný participatívnym spôsobom. Do jeho prípravy boli zapojení mladí ľudia, pracovníci s mládežou a zástupcovia obecnej samosprávy.

Tvorba dokumentu v analytickej časti začala stretnutiami s mladými ľuďmi (žiakmi základnej školy, potom žiakmi stredných a vysokých škôl). Obyvatelia Žaškova mali možnosť vyjadriť svoj názor a pripomienky aj počas elektronického prieskumu vyplnením dotazníka.

V Žaškove pracoval aj pracovný tím, zložený z mladých ľudí, zástupcov samosprávy a Asociácie krajských rád mládeže, ktorého úlohou bolo sumarizovať výstupy z jednotlivých stretnutí.

POUŽITÉ POJMY

Akčný plán – je plán, ktorý stanovuje jednotlivé kroky, ktoré musia byť vykonané, aby bol dosiahnutý vytýčený cieľ. Na to, aby plnil svoj účel, musí obsahovať všetky náležitosti, ktoré sú dôležité pre rozdelenie práce a dosiahnutie vytýčených cieľov.

Mládež – v § 2 ods. a zákona č. 282/2008 o podpore práce s mládežou a o zmene a doplnení zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je mládežník osoba, ktorá dovŕšila vek najviac 30 rokov.

Strom problémov – je vyjadrením spoločného názoru zúčastnených o východiskovej situácii v obci a celkovým obrazom existujúcej negatívnej situácie v danej oblasti. Strom problémov je nástrojom, ktorým sa usilujeme identifikovať príčiny problémov a ich následky.

Strom cieľov – predstavuje obraz budúcej želanej situácie. Je zrkadlovým obrazom stromu problémov. Z negativistického „stromu problémov“ vytvárame pozitívny „strom cieľov“. Všetko to, čo chceme dosiahnuť, tvorí naše ciele.

ŽAŠKOV A JEHO OBYVATELIA

Obec Žaškov je krásna obec na Dolnej Orave, obklopená vrchmi. História sa začala písať už dávno predtým, ako sa začala písomne zaznamenávať. Vďaka náleziskám bronzových predmetov zo strednej a mladšej doby bronzovej a železnej môžeme povedať, že ľudia obývali územie Žaškova už pred dávnymi rokmi. V katastri obce sa našli aj zvyšky slovanských opevnení.

Vznik Žaškova sa datuje už v polovici 13. storočia. Prvá písomná zmienka je z roku 1351. Zemepánom Žaškova bolo od najstarších čias Oravské panstvo sídliace na Oravskom hrade.

Obyvatelia sa živili poľnohospodárstvom, pestovali ľan, chovali hovädzí dobytok, kone, ovce, hydinu a pestovali včely. Pôsobenie remeselníkov nie je v Žaškove doložené, potrebné remeselné výrobky si obyvatelia nakupovali v mestečkách Veličná alebo v Dolnom Kubíne.

V Žaškove sa staval dvojdielny a trojdielny zrubový dom, zastrešený dvojspádovou strechou s podlomenicou. Súčasťou boli hospodárske stavby a maštale, ktoré pokračovali v osi domu, alebo do tvaru "L". Domy boli bez komínov, dym bol z ohniska vedený lapačom cez strop do piecky vymurovanej zo skál a zachytávajúcej iskry. Dym sa voľne širil po pôjde domu; slúžil ako udiareň a zároveň konzervoval strechu pred hnilobou a škodcami.

Počas toho, ako sa menila na Slovensku politická situácia, menili sa aj podmienky na život v obci a správanie obyvateľov. Počas uhorskej vlády sa žiaci v škole museli učiť po maďarsky. Vznikom Československej republiky nastali zmeny a deti sa učili v slovenskom jazyku, ako aj slovenskú literatúru a dejepis. V obci boli dve školy: evanjelická a. v. trojtriedna a rímskokatolícka dvojtriedna škola. Deti pod vedením učiteľov a v spolupráci s hasičmi nacvičovali divadelné hry slovenských autorov. Žiaci navštevovali Gazdinskú školu vo Veličnej a najlepšiu „meštianku“ v Dolnom Kubíne.

Počas toho, ako deti navštevovali školu, sa podieľali aj na prácach doma. Život na dedine bol náročný, nakoľko sa doma choval dobytok a bolo treba chodiť aj na pole. Napriek tomu z rozprávania našich rodičov a starých rodičov vieme, že aj keď sa veci nerobili ľahko, ľudia spolu vychádzali a dokázali si vždy pomôcť. Veríme, že tak to bude v Žaškove aj naďalej a budeme môcť povedať, že si tu jeden druhého vážime a vzájomne si pomáhame.

1 VÍZIA OBCE ŽAŠKOV PRE MLÁDEŽ DO ROKU 2026

Vízia práce s mládežou v obci Žaškov obsahuje predstavy o budúcnosti, kde sa chceme v tejto oblasti do roku 2026 dostať. Na stretnutiach boli položené otázky: „Ako si predstavujete život vo svojej obci o niekoľko rokov?“, alebo: „Akí by mali byť mladí ľudia v Žaškove za pár rokov?“ Názory boli rôzne, ale v mnohých veciach sa účastníci stretnutí zhodli medzi sebou, ako aj s výsledkami dotazníkového prieskumu. Nasledovná vízia je teda spoločným výsledkom diskusií a námetov účastníkov participatívneho procesu plánovania koncepcie.

Našou víziou do roku 2026 je, že:

- sa zvýši spokojnosť mladých ľudí so životom v obci,
- bude vytvorený priestor na činnosť mládežníckych organizácií,
- mladí budú mať vzťah k prírode a k prostrediu, v ktorom žijú,
- budú vytvorené podmienky na aktívne zapájanie sa mladých ľudí,
- bude vytvorený priestor na aktívne trávenie voľného času,
- v obci bude dostatok športovísk.

2 ANALYTICKÁ ČASŤ

2.1 DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE

Počet obyvateľov v obci Žaškov v rokoch 2009 – 2018 kolíše, od roku 2010 do roku 2015 sa trvalo znižoval, po roku 2015 sme zaznamenali zvyšovanie. Celkovo sa od roku 2009 do roku 2018 znížil počet obyvateľov o 34 (Tab. 1).

Tab. 1: Vývoj počtu obyvateľov v obci Žaškov v rokoch 2009 – 2018 (uvedené k 31.12. daného roka):

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Počet obyvateľov	1676	1681	1633	1622	1605	1592	1599	1613	1608	1642

Zdroj: datacube.statistics.sk

V obci Žaškov žije spolu 1 644 obyvateľov (z toho 842 žien a 802 mužov). Uvádzané údaje sú vypracované ku dňu 22. 08. 2018.

38,2 % zo všetkých obyvateľov obce Žaškov sú mladí ľudia. (Tab. 2) Účastníci stretnutí sa vyjadrili, že je potrebné, aby sa obec venovala aj otázkam mladým.

Tab. 2: Vekové zloženie obyvateľov obce Žaškov k 22. 08. 2018¹

Vekové zloženie	Počet obyvateľov	Vyjadrenie v %
0 – 15 rokov	259	15,75
16 – 30 rokov	369	22,45
nad 30 rokov	1 016	61,80
SPOLU	1 644	100,00

Zdroj: Obec Žaškov

2.2 INŠTITÚCIE PÔSOBIACE V OBCI

2.2.1 Obecné zastupiteľstvo

Obecné zastupiteľstvo tvorí 9 poslancov. Z nich je jeden poslanec vo veku do 30 rokov. Priemerný vek všetkých poslancov je 44 rokov.

2.2.2 Školstvo

Základnú školu v obci navštevuje v súčasnosti 139 žiakov, z toho 71 žiakov je v ročníkoch 1. – 4. a v ročníkoch 5. – 9. je 68 žiakov. Materskú školu navštevuje 41 detí. V obci pôsobí Školský klub detí, ktorý navštevuje 44 detí. Už 12 rokov majú možnosť žiaci ZŠ navštevovať Centrum voľného času pri Základnej škole v Žaškove, ktoré v školskom roku 2018/2019 v 14 záujmových útvaroch navštevuje 173 členov.

---

¹ Vekové intervaly 0 – 15 a 16 – 30 rokov sme vybrali kvôli lepšiemu obrazu, aký počet mladých ľudí do 15 a nad 15 rokov žije v obci Žaškov.

2.2.3 Organizácie

V obci pôsobí niekoľko organizácií, niektoré z nich sa venujú práve práci s deťmi a mládežou.

Dobrovoľný hasičský zbor – hlavnou úlohou hasičského zboru je vykonávať svoju činnosť podľa platných predpisov a stanov. V obci Žaškov sa DHZ venuje aj práci s mládežou, kde trénujú aj deti, ktoré súťažia v hasičských súťažiach.

Obecný futbalový klub Družstevník Žaškov – futbalový tím, ktorý má v obci dlhodobú tradíciu, okrem tímu dospelých má klub aj tím žiakov, ktorí sa zúčastňujú turnajov.

Občianske združenie Pravý uhol – združenie mladých, ktorí organizujú voľnočasové aktivity pre deti a mladých v rôznych oblastiach (kultúra, turistika, šport,...). V priestoroch klubovne organizujú pravidelne každý víkend svoje aktivity.

Klub priateľov športu Žaškov – organizácia, ktorá funguje hlavne vďaka sponzorom, členskej základni, ale najmä pomoci a brigádnickej činnosti ochotných ľudí, ktorí majú záujem, aby sa ich deti mali kde hrať. Spolupracuje s rodičovskou radou, hasičským zborom aj futbalovým oddielom pri príprave aktivít pre deti.

Detský folklórny súbor Trnkárik – deti sú rozdelené do dvoch skupín podľa veku. Vo svojich programoch ukazujú, ako sa žilo v Žaškove v minulosti. Nacvičili fašiangy, stavanie májov, zimné zvyky od Lucie do Vianoc, Murienu, pranie na potoku, priadky na Ondreja, detské hry aj žaškovské rozkazovačky a prekáračky.

Združenie pre kultúru - Trnkári zo Žaškova – folklórna skupina, vďaka ktorej sa zachovávajú tradície a zvyky obce Žaškov. Zúčastňujú sa obecných akcií a taktiež reprezentujú obec na rôznych súťažiach a podujatiach.

Obecná knižnica – má v Žaškove dlhodobú tradíciu. Je kultúrnym stánkom pre obyvateľov Žaškova, kde získavajú veľa informácií a nové poznatky nielen najmladší, ale i mladí či starší čitatelia. Takto sa už i malé deti učia k láske ku knihám, podporuje sa individuálne vzdelávanie a sebazvedľovanie a vytvára sa príležitosť pre tvorivý rozvoj osobnosti. Každý čitateľ si v obecnej knižnici príde na svoje: deti čítajú rozprávky a encyklopédie, mladí čitatelia povinnú literatúru, krásnu, dobrodružnú a náučnú, dospelí a najstarší čitatelia náučnú a krásnu literatúru.

Zbor pre občianske záležitosti – uskutočňuje posedenie so staršími občanmi v októbri pri príležitosti mesiaca úcty k starším a uvítanie detí do života (pre všetky deti, ktoré sa narodili v príslušnom roku).

Evanjelický a. v. cirkevný zbor v Žaškove – organizuje aktivity a udalosti späté s duchovným životom. Počas leta organizuje detské tábory.

Rímskokatolícka cirkev, farnosť sv. Gála Žaškov – organizuje aktivity a udalosti späté s duchovným životom.

eRko – Hnutie kresťanských spoločenstiev detí – je detská organizácia s celoslovenskou pôsobnosťou. Základom jej činnosti je pravidelná mimoškolská práca deťmi v spoločenstvách – tzv. strestkách. Program eRka zabezpečujú vyškolení dobrovoľníci.

Moto team Žaškov – každoročne sa na motokrosovej trati organizujú motokrosové a country-crosové preteky motocyklov s medzinárodnou účasťou.

2.3 DOKUMENTY O MLÁDEŽI

V obci existujú nasledujúce dokumenty, kde sa spomína mládež:

Spoločný program rozvoja obcí Dolnej Oravy – v častiach o plánovaných aktivitách sú aj aktivity na zabezpečenie priestoru pre mladých, bližšie špecifikovaní mladí ako cieľová skupina nie sú.

Všeobecné záväzné nariadenie č. 3/2012 o podmienkach poskytovania dotácií z prostriedkov Obce Žaškov – v dokumente sú popísané podmienky, za akých môže byť organizácii poskytnutý príspevok z rozpočtu obce.

Všeobecné záväzné nariadenie č. 3/2015 o určení školského obvodu.

Všeobecné záväzné nariadenie č. 1/2016 o určení výšky dotácie finančných prostriedkov na mzdy a prevádzku na dieťa materskej školy a dieťa školského zariadenia.

Všeobecné záväzné nariadenie č. 2/2016 o určení miesta a času zápisu dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v základnej škole s materskou školou.

Všeobecné záväzné nariadenie č. 3/2016 o určení výšky príspevku zákonného zástupcu dieťaťa (žiaka) na čiastočnú úhradu nákladov na vzdelávanie detí.

Dokumenty Základnej školy s materskou školou Žaškov, školské poriadky a smernice.

2.4 ANALÝZA SILNÝCH A SLABÝCH STRÁNK, PRÍLEŽITOSTÍ A OHROZENÍ (SWOT)

Prvým stretnutím, ktoré sme v rámci analýzy súčasného stavu práce s mládežou v obci Žaškov zrealizovali, bolo stretnutie so žiakmi základnej školy. Tu sme získali názory a postrehy mladých ľudí. Ďalšie stretnutia boli so študentmi stredných a vysokých škôl, ktorí prijali naše pozvanie a boli ochotní sa vyjadriť k položeným otázkam. Tí, ktorí nemali možnosť sa zúčastniť stretnutí, sa zapojili do prípravy Konceptie práce s mládežou prostredníctvom anonymného dotazníka.

Dospelí mali možnosť vyjadriť svoj názor na samostatnom stretnutí, ktorého sa tiež zúčastnili zástupcovia samosprávy a jednotlivých organizácií pôsobiacich v obci. Následne sme zorganizovali spoločné stretnutia mladých a dospelých, na ktorých sme okrem problémov pomenovali aj to, na čo sú obyvatelia Žaškova hrdí. Výsledkom stretnutí je analýza SWOT – silných, slabých stránok, príležitostí a ohrození, ktorá opisuje podmienky mladých na život v obci.

Tab. 3: Analýza silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození obce Žaškov vo vzťahu k mládeži

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> - Príroda a okolie obce, - športové a kultúrne podujatia, - podmienky na športové aktivity, - tradície a zvyky, - občianska vybavenosť, - viacero organizácií pôsobiacich v obci.	<ul style="list-style-type: none"> - Chýbajúce parky, oddychové zóny, - zastaranosť športovísk, - chýba vzájomná spolupráca organizácií medzi sebou, - nízky počet podujatí a aktivít pre mladých, - nezapájanie mladých do diania v obci, - mladí trávia voľný čas v krčmách, - nedostatok možnosti bývania a výstavby pre mladých.
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> - Možnosť uchádzať sa o granty a dotácie, - možnosť získania prostriedkov zameraných na rozvoj vidieka a cestovný ruch, - záujem spoločnosti o tradície a zvyky, - informatizácia spoločnosti.	<ul style="list-style-type: none"> - Konzumný štýl života, - informácie z rôznych neoverených zdrojov.

2.5 STROM PROBLÉMOV A STROM CIEĽOV

Výstupom spoločných stretnutí mladých ľudí a dospelých bolo vytvorenie stromu problémov. Táto časť bola veľmi dôležitá, lebo spolu s účastníkmi sme hľadali príčiny a následky problémov, ktorým sme sa na predchádzajúcich stretnutiach venovali. Niektoré príčiny a následky boli jednoznačné, iným sme sa museli venovať viac.

Strom problémov bol základom na vytvorenie priorít na nasledujúce roky a taktiež na formulovanie cieľov, opatrení a aktivít, ktorými chceme tieto priority dosiahnuť. V ďalších častiach sú zobrazené stromy problémov, pod každým je z neho vyplývajúci strom cieľov. Tieto na seba nadväzujú takto: následky následkov, ak ich chceme odstrániť, stanú sa našimi strategickými cieľmi. Následky v pozitívnom význame sú cieľmi, odstránenie problému je našou prioritou, príčiny odstránime opatreniami a príčiny príčin konkrétnymi aktivitami. Splnenie cieľov je závislé od toho, ako naplánujeme jednotlivé aktivity, ako ich budeme plniť a ako zabezpečíme kontrolu ich plnenia.

3 OBLASTI KONCEPCIE PRÁCE S MLÁDEŽOU

3.1 CHÝBA PRIESTOR NA STRETÁVANIE SA MLADÝCH

3.1.1 Opis problému

Prvým problémom, ktorí mladí spoločne s dospelými definovali, je, že mladí nemajú kde tráviť svoj voľný čas. V obci existuje viacero alternatív, ale väčšinou ide o organizované trávenie voľného času. Žiaci základnej školy majú možnosť voľný čas tráviť v školskom klube, alebo na krúžkoch, ktoré organizuje Centrum voľného času pri Základnej škole. Dospelí poznamenali, že obec ani nemá dostatok priestorov na to, aby každé občianske združenie, alebo organizácia disponovali vlastnými priestormi. Doteraz vyhovela všetkým, ktorí o prenájom priestorov požiadali. Mladí aktuálne trávia voľný čas v obci hlavne v pohostinstvách, prechádzaním sa po dedine, ale aj na ihriskách a v klubovni OZ Pravý uhol. Už žiaci na základnej škole pomenovali, že ak sa nevytvoria v obci priestory, oddychové zóny, parky, kde by mohli mladí tráviť svoj voľný čas, bude naďalej pre mladých zábavou bezcieľne túlanie obcou, vandalizmus, pitie alkoholu,

drogy a fajčenie. Našťastie sú aj takí, ktorí majú chuť niečo zmeniť, tí sa však venovali iným aktivitám, z čoho sme vyvodili aj následok následkov, že práve títo aktívni mladí, ktorí by mohli byť prínosom pre obec, sa angažujú v iných obciach a organizáciách.

3.1.2 Strom problémov

PROBLÉM:		NEDOSTATOK PRIESTOROV, PARKOV A VEREJNÝCH PRIESTRANSTIEV		
Príčina príčin	Príčina	Následok	Následok následkov	
- obec nemala doteraz potrebu riešiť tento problém	- obec nedisponuje voľnými budovami - nedostatok pozemkov vo vlastníctve obce	- mladí sú aktívni inde, tam, kde bývajú na internátoch, realizujú iné aktivity - po vyštudovaní si riešia bývanie mimo obce - vandalizmus - bezcieľne túlanie sa obcou - alkohol, drogy a fajčenie	- mladí sa budú angažovať v iných obciach a organizáciách, ktoré v obci nepôsobia	

3.1.3 Strom cieľov

PRIORITA:		DOSTATOK PRIESTOROV, PARKOV A VEREJNÝCH PRIESTRANSTIEV		
Opatrenie		Cieľ		Strategický cieľ
1.1	Vybudovať priestory, ktoré budú určené na trávenie voľného času	1	Vytvoriť alternatívu trávenia voľného času	Zvýšiť počet aktívnych mladých ľudí v obci
1.2	Podporiť podujatia určené pre deti a mládež			
1.3	Nájsť spôsob financovania tvorby verejných priestorov			
2.1	Motivovať mladých v zapojení do verejných záležitostí, rozhodovania, plánovania	2	Podporovať dobrovoľníctvo mladých zapojením do obecných akcií v súvislosti s priestormi, parkami a verejnými priestranstvami	
2.2	Podporovať aktivity zamerané na ochranu životného prostredia			

3.1.4 Definovanie cieľov

Cieľ: **1. Vytvoriť alternatívu trávenia voľného času**
Indikátor: Počet vybudovaných priestorov určených na trávenie voľného času
Žiadaný stav v roku 2026: Vybudovaný park, 2 oddychové zóny

Cieľ: **2. Podporovať dobrovoľníctvo mladých zapojením do obecných akcií v súvislosti s priestormi, parkami a verejnými priestranstvami**
Indikátor: Počet zapojených dobrovoľníkov v obecných akciách
Žiadaný stav v roku 2026: Desať angažovaných dobrovoľníkov z radov mládeže do 30 rokov zapájajúcich sa do diania v obci

3.2 NEZÁUJEM MLADÝCH O SVOJE OKOLIE A VECI VEREJNÉ

3.2.1 Opis problému

Mladí ľudia v obci sa zaujímajú o veci verejné iba pasívne. Počas stretnutí bolo viackrát uvedené od účastníkov, že kým sa akéhokoľvek obyvateľa nejaká vec netýka priamo, tak nemá potrebu sa o ňu zaujímať, alebo sa zapojiť do diskusie o nej. Častokrát je to možno spôsobené nízkou mierou prezentovania danej záležitosti, alebo - ako uviedli účastníci - zlou predchádzajúcou skúsenosťou.

Obec umožňuje každému obyvateľovi, aby prišiel prezentovať svoj názor na zasadnutie obecného zastupiteľstva, kde je každý vypočutý. V Žaškove vnímame ako jednu z príčin nezáujmu mladých o svoje okolie, ale aj nezáujmu o veci verejné nedostatok ľudí, ktorí sa venujú mladým. Častokrát sú to tie isté osoby, ktoré majú aj vlastnú prácu a aktivity, preto nedokážu všetok svoj voľný čas venovať dobrovoľnej činnosti. Obyvatelia, ktorí sa vyjadrili v dotazníkovom prieskume, ale prišli aj na stretnutia, uviedli ako príčinu nezáujmu obce o riešenie problematiky mladých. Poznamenali, že obec by mala byť nápomocná iniciatívam. Následky, ktoré vznikajú neriešením problému, boli na prvých analytických stretnutiach uvádzané ako samostatné problémy. Napríklad medzi mládežou rozšírené zneužívanie alkoholu, drog, fajčenie, boli pre mladých prvým z problémov, ktoré uvádzali. Po diskusii na spoločných stretnutiach sme zneužívanie alkoholu uviedli ako následok uvedeného problému, spolu s tým, že mladí sa kvôli nezáujmu neangažujú vo veciach verejných, vznikajú zlé medziľudské vzťahy, závisť

a v konečnom dôsledku majú strach vyjadriť svoj vlastný názor. Dôvodom môže byť problém, ktorý sme špecifikovali – nezáujem, alebo zlá skúsenosť, ktorú uvádzame ako príčinu príčin.

3.2.2 Strom problémov

PROBLÉM:		NEZÁUJEM MLADÝCH O SVOJE OKOLIE A VECI VEREJNÉ		
Príčina príčin	Príčina	Následok	Následok následkov	
- zlá predchádzajúca skúsenosť so spoluprácou	- nedostatok ľudí, ktorí sa venujú mladým - nezáujem vedenia obce o mladých - ľudia sa medzi sebou nepočúvajú	- alkohol, drogy, fajčenie - neangažovanosť mladých ľudí - nevedomosť mladých ľudí o možnostiach, ktoré majú v obci	- zlé medziľudské vzťahy - závisť - strach vyjadriť svoj názor	

3.2.3 Strom cieľov

PRIORITA:		PARTICIPÁCIA MLADÝCH A ZÁUJEM O VECI VEREJNÉ					
Opatrenie		Cieľ		Strategický cieľ			
3.1	Organizovať besedy a workshopy pre deti a mladých podľa ich potrieb	3	Podporiť neformálne vzdelávanie	Zvýšiť počet aktívnych mladých ľudí v obci			
4.1	Vytvárať podmienky na aktívne zapájanie sa mladých do diania v obci	4	Zapájať mladých do diania v obci				
5.1	Podporovať organizácie, ktoré sa venujú práci s mládežou	5				Organizovať podujatia zamerané pre deti a mládež	
5.2	Podporiť podujatia určené pre deti a mládež s ich aktívnou spoluprácou						
6.1	Nájsť spôsob komunikácie medzi samosprávou a mladými ľuďmi, aby vyjadrili svoj vlastný názor	6				Podporiť spoluprácu medzi organizáciami v obci	
6.2	Informovať mladých o aktivitách obce vhodnými prostriedkami						

3.2.4 Definovanie cieľov

Cieľ:

3. Podporiť neformálne vzdelávanie

Indikátor:

Počet podporených podujatí

Žiadaný stav v roku 2026:

Zorganizovaných 5 podujatí a workshopov pre deti a mladých

Cieľ:	4. Zapájať mladých do diania v obci
Indikátor:	Počet mladých, ktorí sa zapájajú do aktivít v obci
Žiadaný stav v roku 2026:	Do diania v obci sa aktívne zapája 20 dobrovoľníkov vo veku do 30 rokov
Cieľ:	5. Organizovať podujatia zamerané pre deti a mládež s ich aktívnou spoluprácou
Indikátor:	Počet podujatí zorganizovaných pre deti a mladých s ich aktívnou spoluprácou
Žiadaný stav v roku 2026:	Zorganizovaných 5 nových podujatí pre deti a mládež
Cieľ:	6. Podporiť spoluprácu medzi organizáciami v obci
Indikátor:	Vypracovaný aktívny systém spolupráce
Žiadaný stav v roku 2026:	Organizácie obce vytvárajú 1 krát ročne spoločné aktivity

4 AKČNÝ PLÁN V OBLASTI PRÁCE S MLÁDEŽOU NA ROKY 2019 – 2026

Ako sme uviedli v analytickej časti, celá koncepcia bola zostavovaná participatívnym spôsobom. Preto aj pri príprave akčného plánu na najbližšie roky sme sa pýtali obyvateľov Žaškova (mladých, dospelých a tvorcov miestnej politiky), aké konkrétne aktivity by sme mali robiť na splnenie cieľov. Teší nás záujem, že obyvateľom nie sú mladí ľahostajní a poskytli nám množstvo nápadov, ktoré sme zahrnuli do akčného plánu. Ten obsahuje aktivity, ktoré plánujeme zorganizovať v najbližších 2 rokoch, ale sú tu aj aktivity, ktoré sú časovo náročnejšie. V ďalšom procese plánovania za účasti verejnosti – mladých ľudí, zástupcov obce a ďalších dôležitých dospelých prediskutujeme časové možnosti a priority realizovania navrhnutých aktivít, určíme zodpovedný subjekt a partnerov, objem potrebných financií a ich zdroj. K jednotlivým opatreniam v tabuľke sú priradené aktivity.

Tab. 4: Návrh aktivít v oblasti práce s mládežou na roky 2019 – 2021 s výhľadom do roku 2026

	Opatrenie, Aktivita	Termín	Zodpovedný	Partneri	Financovanie (výška financií/zdroj)
1.1	Vybudovať priestory, ktoré budú určené na trávenie voľného času				
1.1.1	Vybudovať centrum obce s parkom a lavičkami				
1.1.2	Vybudovať rozhľadňu				
1.1.3	Vybudovať náučný chodník				
1.1.4	Vybudovať v extraviláne obce 2 oddychové zóny s lavičkami				

1.1.5	Vybudovať workoutové ihrisko				
1.1.6	Zriadiť obecnú posilňovňu				
1.2	Podporiť podujatia určené pre deti a mládež				
1.2.1	Zorganizovať jedenkrát ročne podujatie pre deti materskej školy				
1.2.2	Každý rok zorganizovať podujatie pre mladé rodiny				
1.2.3	Podporiť organizácie pracujúce s mládežou pri ich pravidelnej činnosti				
1.3	Nájsť spôsob financovania tvorby verejných priestorov				
1.3.1	Dohodnúť partnerstvo/družbu s poľským a českým partnerom a nájsť spoločné možnosti financovania pri tvorbe verejných priestorov				
2.1	Motivovať mladých v zapojení do verejných záležitostí, rozhodovania, plánovania				
2.1.1	Stretnutie vedenia obce s mladými ľuďmi 2x ročne				
2.1.2	Zorganizovať raz ročne moderované stretnutie s organizáciami pôsobiacimi v oblasti práce s mládežou v obci				
2.2	Podporovať aktivity zamerané na ochranu životného prostredia				
2.2.1	Organizovať besedy na témy ochrany prírody				
2.2.2	Organizovať pravidelné aktivity a workshopy zamerané na ekovýchovu				
3.1	Organizovať besedy a workshopy pre deti a mladých podľa ich potrieb				
3.1.1	Podporiť účasť mladých na neformálnom vzdelávaní				
3.1.2	Organizovať 1 besedu ročne so zaujímavým hosťom				
4.1	Vytvárať podmienky na aktívne zapájanie sa mladých do diania v obci				
4.1.1	Zriadiť obecnú radu mládeže				
4.1.2	Vytvoriť platformu mládežníckych lídrov - dobrovoľníkov				
4.1.3	Zapojiť mladých do brigád v obci				
5.1	Podporovať organizácie, ktoré sa venujú práci s mládežou				
5.1.1	Podporiť zachovanie tradícií – DFS Trnkárik poskytnutím finančných prostriedkov				

5.1.2	Podporiť teambuildingovú aktivitu pre mladých hasičov jedenkrát do roka				
5.1.3	Finančne podporiť detský futbalový tím				
5.1.4	Materiálne podporovať činnosť klubovne OZ Pravý uhol				
5.2	Podporiť podujatia určené pre deti a mládež s ich aktívnou spoluprácou				
5.2.1	Podporovať nové podujatia organizované ZŠ a MŠ v Žaškove				
5.2.2	Materiálne a finančne pomáhať organizáciám pri usporadúvaní športových aktivít, turnajov a turistických výstupov				
5.2.3	Pomáhať pri získavaní externých finančných a materiálnych zdrojov na organizovanie podujatí pre deti a mládež				
6.1	Nájsť spôsob komunikácie medzi samosprávou a mladými ľuďmi, aby vyjadrili svoj vlastný názor				
6.1.1	Jedenkrát ročne zisťovať potreby mladých prostredníctvom dotazníka				
6.1.2	Spolupracovať so ZŠ zapojením žiackej školskej rady do aktivít v obci				
6.2	Informovať mladých o aktivitách obce vhodnými prostriedkami				
6.2.1	Vytvoriť obecný profil na sociálnych sieťach				

5 MONITORING A HODNOTENIE

Na to, aby tento dokument nebol len papierom, na ktorý napíšeme, aké sú naše predstavy a ako by to mohlo v Žaškove niekedy vyzerať, je dôležité, aby bolo zabezpečené aj priebežné monitorovanie a kontrolovanie plnenia jednotlivých cieľov a aktivít.

Obecné zastupiteľstvo prostredníctvom zriadenej komisie školstva, kultúry, športu a sociálnych vecí v spolupráci s mládežou raz ročne zorganizuje stretnutie, na ktoré pozve zástupcov samosprávy, mladých ľudí, ale tiež každého obyvateľa Žaškova, ktorý sa bude chcieť vyjadriť k naplneniu cieľov uvedených v tomto dokumente. Na stretnutí bude možné taktiež podať návrh na zapracovanie aktivít a opatrení na najbližšie roky.

Výstupom stretnutia bude zápisnica, ktorej súčasťou bude plnenie indikátorov a ukazovateľov – čo sa (splnilo, čiastočne splnilo alebo nesplnilo). Zápisnica bude následne predložená Obecnému zastupiteľstvu v Žaškove a zverejnená k nahliadnutiu verejnosti.

6 ORGANIZÁCIA REALIZUJÚCA PROJEKT

ASOCIÁCIA KRAJSKÝCH RÁD MLÁDEŽE (AKRAM)

Je strešnou organizáciou rád mládeže s krajskou pôsobnosťou.

Poslaním AKRAMu je združovať a zastupovať na národnej a medzinárodnej úrovni rady mládeže s krajskou pôsobnosťou za účelom podpory a skvalitnenia ich činnosti, zároveň vytvára priestor na vzájomnú výmenu skúseností.

Cez krajské rady mládeže je cieľom AKRAMu zastupovať na národnej aj medzinárodnej úrovni organizovanú aj neorganizovanú mládež, ktorá pôsobí v krajoch Slovenska.

Hlavné ciele sú:

- tvorba podmienok a výmena príkladov dobrej praxe pre spoluprácu krajských rád mládeže,
- obhajovanie a zastupovanie záujmov detí a mládeže v samosprávnych krajoch,
- prezentácia činnosti krajských rád mládeže,
- spolupráca s orgánmi štátnej správy, samosprávy a zahraničím,
- zabezpečovanie servisu pre krajské rady mládeže predovšetkým v oblasti vzdelávania, informačných a poradenských služieb, publikačnej činnosti a pod.,
- realizácia výskumných a prieskumných aktivít v oblasti práce s deťmi a mládežou, spracovávanie databáz,
- zapájanie sa do celoslovenských a zahraničných projektov a kampaní s dosahom na deti a mládež,
- aktívna spolupráca pri príprave legislatívy a dokumentov týkajúcich sa práce s deťmi a mládežou.

Internetová stránka Asociácie krajských rád mládeže: www.akram.sk

PROCES TVORBY DOKUMENTU VIEDLA RADA MLÁDEŽE ŽILINSKÉHO KRAJA

Rada mládeže Žilinského kraja je strešnou organizáciou detských a mládežníckych združení, parlamentov mladých, žiackych a študentských školských rád a neformálnych skupín mladých ľudí zo Žilinského kraja. Vznikla ako občianske združenie v roku 2001.

Cieľom Rady mládeže Žilinského kraja je obhajovať záujmy mladých ľudí vo všetkých oblastiach života formou poskytovania servisu, vzdelávania a poradenstva; advokáciou, prezentáciou príkladov dobrej praxe, podporou dobrovoľníctva, obhajobou záujmov zamestnanosti mladých ľudí a ich bývania, preventívnymi aktivitami, podporou participácie mladých ľudí na živote obcí a škôl, rozvojom mládežníckych lídrov, výchovou k dodržiavaniu ľudských práv a podieľaním sa mladých ľudí na živote znevýhodnených skupín obyvateľstva.

Internetová stránka Rady mládeže Žilinského kraja: www.rmzk.sk

Vydala: Asociácia krajských rád mládeže s finančnou podporou z programov Erasmus + cez projekt VYD – Village youth in dialogue.

Rok vydania: 2019